

Ombudsmanský výhled na rok 2024 je víc než pestrý: přichází změny ve stavebním zákoně, důchodech i dalších dávkách. Pokračují také přípravy na dětského ombudsmana nebo diskuze o nezávislém životě pro lidi s postižením

19.1.2024 - | Kancelář veřejného ochránce práv

„Očekávám, že řady lidí se dotknou změny stavebního zákona. Ten od července přinese spoustu novinek, včetně zavedení jediného povolení pro stavbu. Podobné změny předpisů se postupem času projeví na počtu dotazů a stížností,“ popsal ombudsman Stanislav Křeček a **dodal, že veřejný ochránce práv může prověřit postup úřadů až ve chvíli, kdy lidé vyčerpají ostatní možnosti obrany proti rozhodnutí nebo průtahům. Prozradil také, že v souvislosti s novým stavebním zákonem chce aktualizovat i ombudsmanský rádce pro stavebníky Domek po lopatě.**

I díky stížnostem jednotlivých lidí se veřejnému ochránci práv daří odhalovat a řešit také hlubší systémové problémy. Vloni takto například upozornil na komplikace při vyřizování žádostí o odškodnění za protiprávní sterilizace nebo navrhl vhodná zlepšení při rozhodování o pomoci obětem trestných činů. Prověřoval, zda se úřady poučily z řešení havárie na řece Bečvě. Zjišťoval, do jaké míry mohou soudy předcházet průtahům nejen ve složitých řízeních, jako byl případ železničního neštěstí ve Studénce, ale i v běžné agendě, jako jsou opatrovnické spory. Pomohl také například vyjednat plné výchovné k důchodu i pro část seniorů, kteří kromě Česka pracovali také v zahraničí.

„Předpokládám, že i letos se budeme zabývat dotazy na aktuální změny v důchodech. Velkou neznámou je pak připravovaná reforma sociálních dávek. Až její návrh Ministerstvo práce a sociálních věcí zveřejní, čeká nás analýza a práce na připomínkách. Budeme sledovat, jak se plánované změny dotknou lidí v nouzi, kteří bez pomoci státu sami nezvládnou zaplatit bydlení a další základní potřeby,“ vysvětlil ombudsman.

„Budeme dál s politiky a dalšími aktéry řešit také situaci lidí s postižením. Ať už jde o nutné změny v systému sociálních služeb spojené s rušením velkých ústavů, zvýšení příspěvku na péči nebo přístupnost služeb i budov pro lidi s postižením. Zásadní pro nás je vtahovat i nadále do těchto debat a příprav ty, kterých se prakticky dotknou, tedy právě lidi s postižením. Oni sami nejlíp vědí, s jakými výzvami se v životě potýkají a co by jim mohlo pomoci žít nezávislý a důstojný život,“ upozornil zástupce ombudsmana Vít Alexander Schorm.

Největší změnu pro samotný úřad ombudsmana by pak podle obou představitelů představoval případný vznik dětského ombudsmana a proměna veřejného ochránce práv v takzvanou národní lidskoprávní instituci (NHRI). Obě novinky obsahuje připravovaná novela zákona o veřejném ochránci práv. *„Na úkoly spojené s případnými novými agendami i na jiný způsob práce, který by se s nimi pojil, se jako instituce už delší dobu připravujeme. Ani dětský ombudsman, ani NHRI by rozhodně nezačínaly ve vakuu. Budou mít na co navázat,“* shodují se Stanislav Křeček a Vít Alexander Schorm.

Připomněli také, že už nyní se ombudsman zabývá tématy týkajícími se ochrany práv dětí i lidských práv obecně: chrání před špatným zacházením lidi omezené na svobodě, monitoruje práva lidí s postižením nebo už 15 let prosazuje právo na rovné zacházení a chrání před diskriminací. Právě patnácté výročí přijetí antidiskriminačního zákona si letos plánuje veřejný ochránce práv také připomenout.

https://www.ochrance.cz/aktualne/ombudsmansky_vyhled_na_rok_2024_je_vic_nez_pestry_prichazi_z_meny_ve_stavebnim_zakone_duchodech_i_dalsich_davkach-pokracuji_take_pripravy_na_detskeho_ombudsmana_nebo_diskuze_o_nezavislem_zivote_pro_lidi_s_postizenim